

Toppskarven ny invandrare

FOTO: HANS FALKLIND/N

Soteskär och öar i Kosterhavet har blivit toppskarvens starkaste fäste i Bohusläns skärgård. Toppskarven är en art som tills helt nyligen var en svårsedd raritet i Sverige men som nu är en häckfågel stadd i ökning.

Så sent som för några år sedan fick Sverige en ny häckande fågelart. 2004 valde nämligen ett par toppskarvar att bygga sitt bo på Soteskär i Bohuslän. 2007 hittades tre par häckande på ön. Sedan dess har antalet bon ökat stadigt. 2010 hittades häckningar också på tre av Väderöarna. Senaste säsongen var antalet bon på Bohuskusten uppe i ett femtiotal, merparten på Väderöarna.

FRÅN ENSTAKA TILL TUSENTALS

Att se en toppskarv i Sverige före 1990-talet var få förunnat. Men under 1990-talet började allt fler rapporter trilla in från norra Bohuslän, och för varje år rapporterades allt större antal rastande och övervintrande individer. Toppnoteringen kom 2007 då 2 800 toppskarvar kunde räknas in enbart i Kosterhavet. Fortfarande är den vanligast längs de norra delarna av västkusten, men enstaka syns ända ner till Skåne.

KOLONIHÄCKARE

Häckningen sker i små kolonier, i den bohuslänska skärgården oftast under stora stenblock, i klippskrevor och ibland tillsammans med sin något större kusin storskarven. Boet består av växtdelar blandade med skarvens egen spillning. Häckningen påbörjas vanligen i april eller maj. Toppskarvarna håller till i ytterskärgården och födosöker om det behövs ända ner till 45 meters djup och ofta långt från sin övernattningsplats. Sitt namn har den fått från den toppiga kam på huvudet som den får under häckningstid. En tydlig gul mungipa och en smalare näbb på ett

mindre, rundare huvud är också bra karaktärer som skiljer den från släktingen storskarv. Intressant är att toppskarven – som är vanlig längs Norges kust – ökar i Sverige samtidigt som storskarven minskar.

Hans Falklind

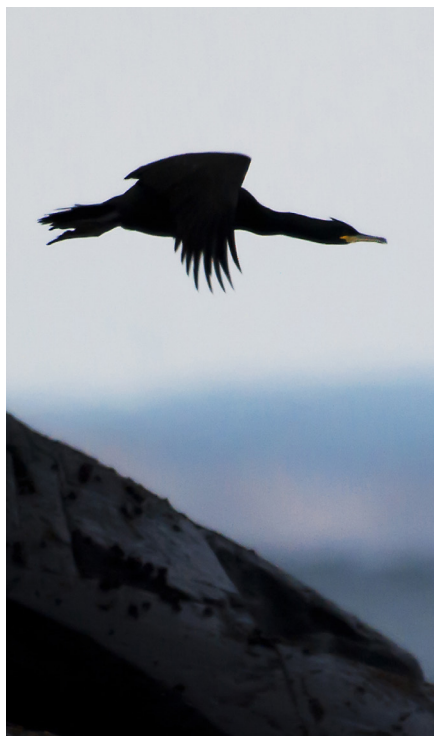

FOTO: HANS FALKLIND/N

Den gula mungipan lyser på långt håll i häckningsdräkt. Toppskarven är känd för att inte stå kvar och vänta in fotografier som närmar sig utan flyger ofta iväg redan på håll.

Skånes fågelatlas

Bengtsson & Green

(Skånes Ornitologiska Förening)

Medlemmarna i SkOF har inventerat fåglar i två omgångar, åren 1974–84 resp. 2003–09. Det blir mycket samlad kunskap om en häckfågelfauna som. Resultaten presenteras artvis och varje art får i princip ett uppslag med två kartor vilket tydliggör både arternas utbredning och utveckling. Många har ökat (vit stork, kungssörn, pilgrimsfalk m.fl.), men samtidigt har andra minskat (skäggdopping, ortolansparv, tjäder, orre, m.fl.). En smakfull layout och ett lysande bildmaterial gör det här till lika intressant som njutbar läsning.

Naturbokhandelns pris: 410 kronor

Tranorna vid Hornborgasjön

Hermansson & Karlsson

(Hornborgasjöns fältstation)

”Tranorna fascinerar oss som få andra fåglar” konstaterar författarna i förordet. Det märks inte minst genom det stora antal böcker som producerats om tranor. Den här tar avstamp i Hornborgasjöns historia som tranrastplats men för därefter vidare ut i tranans internationella liv på ett lättläst och översködligt sätt. Som avslutning besvaras de vanligaste frågorna om tranor som vi säkert alla funderat över någon gång.

Naturbokhandelns pris: 118 kronor

